

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/18/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218200654
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8218200654.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu R. I., W.. XX.XX.XXXX, F. U. F., W. G.. F. Č.. XX, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pribinovej č. 25, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Kubániho č. 16, o primerané zadostučinenie v sume 261,71 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 28.09.2018 č.k. 1Csp 24/2018-65 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 261,71 eura. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 20.09.2016 č.k. 5C 180/2014 - 56 bolo rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v bode 8.1 a 8.4 Zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 27.11.2012. Ďalej sa rozhodlo o uložení povinnosti žalovanému vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 261,71 eura. Uvedený rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.10.2017 č.k. 19Co 15/2017 -85. V uvedených rozhodnutiach sa poukázalo na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala všetky obsahové náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a súčasne obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky.

3. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacich na ochranu spotrebiteľa. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Zákon nestanovuje žiadne kritéria ohľadom výšky primeraného finančného zadostučinenia a rozhodovanie v tomto smere ponecháva na úvahu súdu. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia plní satisfakčnú funkciu pre spotrebiteľa a má aj sankčnú funkciu, ktorou sa postihuje nepoctivý dodávateľ. Žiadna z týchto funkcií by nemala byť favorizovaná, ale mali by byť obe funkcie vyhodnotené rovnocenne.

4. Žalobca preukázal splnenie základných formálnych zákonných predpokladov v zmysle ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. Žalobcovi teda nárok na primerané finančné zadostučinenie vznikol. Navyše porušením jeho práv došlo aj k majetkovej ujme a to vo výške priznaného bezdôvodného obohatenia plnením na účet veriteľa nad rámec povinnosti plniť o viac ako 261,71 eura.

5. Žalovaný vystupoval ako dodávateľ - poskytovateľ spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom v rámci svojho predmetu činnosti, a preto znalosť právnych predpisov upravujúcich poskytovanie úverov spotrebiteľovi a náležitostí právnych úkonov sa z jeho strany predpokladá. Žalovaný mal konať s odbornou starostlivosťou a dodržať náležitosti právneho úkonu. Jedná sa o tzv. prezumpciu znalosti práva. Taktiež je nepochybné, že žalovaný v postavení dodávateľa je tým silnejším účastníkom zmluvného vzťahu. Žalobca ako bežný spotrebiteľ nemusel mať pochybnosti o zmluve a jej neprijateľných dojednaniach a mohol sa reálne spoľahnúť na veriteľa, že zmluva je platne uzavretá a je nutné plniť z nej vyplývajúce povinnosti.

6. Žalovaný nepostupoval proti žalobcovi ako spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou a chcel sa na jeho úkor nezákonne obohatiť. Takto žalobca skutočne znášal stav právnej neistoty, zbytočne zaplatil sumu, na ktorý nebol zákonný nárok. Bol vystavený porušeniu práva, ktoré bolo spôsobilé spôsobiť mu ujmu a aj ju v majetkovej sfére spôsobil.

7. Suma 261,71 eura, požadovaná žalobcom, je primeraná zistenému skutkovému stavu a predstavuje sumu, o ktorú sa žalovaný na úkon žalobcu bezdôvodne obohatil.

8. Vzhľadom na uvedené žalobe žalobcu bolo vyhovené.

9. Čo sa týka trov konania, o týchto sa rozhodlo v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 CSP.

10. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedol, že z rozsudku nevyplýva ani taká základná skutočnosť, akou je označenie práva, ktoré bolo porušené a ktorého porušenie bolo v konaní preukázané. Takýto postup a odôvodnenie rozsudku odporuje zákonu, pretože ten vyžaduje presné určenie a označenie porušeného práva ustanoveného s cieľom ochrany spotrebiteľa. Ide o základnú podmienku vyplývajúcu z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., od ktorej závisí preskúmateľnosť tak samotného rozhodnutia čo do základu priznaného nároku, ale aj jeho výšky, preskúmanie jeho primeranosti a podobne. Zákonná úprava nepriznáva nárok na finančné zadostučinenie s akýmkoľvek úspešným sporom. Rozsudok je nepreskúmateľný, a to nielen pokiaľ ide o danosť nároku čo do jeho základu, ale aj pokiaľ ide o sumu priznaného finančného zadostučinenia, nakoľko súd prvej inštancie na jej odôvodnenie neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania. Všeobecné konštatovanie o tom, že má byť výška zadostučinenia primeraná nepostačuje, keďže vo veci sa nekonštatuje ani to, k čomu má byť primeraná. Aj keď výška primeraného zadostučinenia je vecou úvahy súdu, táto úvaha nemôže byť ani svojvoľná a ani nepreskúmateľná. Naopak, musí sa opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Subjektívne konštatovanie súdu, čo považuje za primerané, je v rozpore s ust. § 220 ods. 2 CSP, pretože súd je povinný uviesť konkrétne skutkové a právne závery, o ktoré opiera svoje rozhodnutie.

11. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 Civilného sporového poriadku preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

12. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

13. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach

len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

14. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

16. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

17. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinností žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

18. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

19. Vo veci 5C 180/2014 Okresného súdu Bardejov sa žalobca domáhal určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutých v zmluve o revolvingovom úvere zo dňa 27.11.2012 a vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 261,71 eura. Vo vzťahu k obojmu uplatneným nárokom mal žalobca v konaní plný úspech. Rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 20.09.2016 č.k. 5C 180/2014-56 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.10.2017 č.k. 19Co 15/2017 - 85 nadobudol právoplatnosť dňa 22.11.2017. Ukončením konania vo veci 5C 180/2014 Okresného súdu Bardejov bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 23.03.2018, teda v čase, keď ešte neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka.

20. Žalobca si bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne uplatnil právo na vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok voči žalovanému.

21. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci k vzniku ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností došlo. Žalovaný napriek bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru prijal od žalobcu i plnenie, na ktoré mu nárok nevznikol. Bezdôvodné obohatenie sa žalovaného nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Žalobca taktiež aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5C 180/2014, v ktorom sponchyboval dôvodnosť žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, bol dlhodobo nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty a to až do doby právoplatného skončenia konania vo veci 5C 180/2014 Okresného súdu Bardejov. Prítom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý do zmluvy naformuloval neprijateľné zmluvné podmienky a snažil sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť o sumu 261,71 eura.

22. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závažného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je potrebné preto považovať finančné zadosťučinenie vo výške 261,71 eura, tak ako to požadoval žalobca. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednaní úverovej zmluvy závažne konal. Žalobca sa v tomto prípade úspešne domohol svojho práva a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.

23. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP ako vecne správny potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

25. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).